

**WYMAGANIA TECHNICZNE DLA KAS DOTYCZĄCE ICH ZAWARTOŚCI,
ZAPISU I PRZECHOWYWANIA DANYCH, WYSTAWIANYCH DOKUMENTÓW,
PRACY KASY ORAZ KAS O ZASTOSOWANIU SPECJALNYM**

Rozdział 1

Wymagania techniczne dla kas dotyczące ich zawartości, zapisu i przechowywania danych

§ 1.

1. Kasa zawiera:

- 1) bazę danych kasy;
- 2) program pracy kasy.

2. Baza danych kasy zawiera co najmniej:

- 1) konfigurację programu pracy kasy, składającą się z:
  - a) numeru unikatowego,
  - b) imienia i nazwiska lub nazwy podatnika,
  - c) numeru identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika,
  - d) sumy kontrolnej programu pracy kasy wraz z datą jego instalacji,
  - e) nazwy i numeru wersji programu pracy kasy,
  - f) oznaczeń literowych od "A" do "G" służących podatnikowi do przypisania stawki podatku oraz zwolnienia od podatku do nazw towarów i usług,
  - g) numeru ewidencyjnego,
  - h) adresu punktu sprzedaży;
- 2) wartości zaewidencjonowanej sprzedaży oraz wysokości podatku należnego w podziale na stawki podatku;
- 3) bazę towarów i usług;
- 4) wystawione paragony fiskalne, paragony fiskalne anulowane, raporty fiskalne dobowe, raport fiskalny fiskalizacji oraz dokumenty нефiskalne, w postaci elektronicznej;
- 5) podpisy cyfrowe dokumentów wystawianych przy użyciu kasy zgodne z protokołem komunikacyjnym przesyłania danych;
- 6) harmonogram przesyłania danych określony w protokole komunikacyjnym przesyłania danych;
- 7) rejestr zmian w konfiguracji kasy;
- 8) wykaz uprawnionych użytkowników kasy;
- 9) rejestr zdarzeń.

3. Kasa dla danych zapisanych w bazie danych kasy umożliwia co najmniej:

- 1) odczyt w postaci elektronicznej oraz weryfikację przy użyciu klucza publicznego kasy dokumentów, które są podpisywane podpisem cyfrowym;
- 2) odczyt zapisanych danych, w tym dokumentów, oraz ich drukowanie, a także ich zapis w komputerowych systemach ogólnodostępnych;
- 3) weryfikację integralności i niezaprzeczalności zapisanych danych;

4) realizację funkcji sortujących umożliwiających co najmniej wystawianie raportów fiskalnych okresowych i wyszukiwanie dokumentów według zadanych parametrów, takich jak data, czas, numer dokumentu i stawka podatku.

4. Dane zapisane w bazie danych kasy są szyfrowane przy użyciu klucza. Odczyt danych z bazy danych kasy jest niemożliwy bez klucza użytego do szyfrowania danych.

5. Program pracy kasy:

- 1) aktualizuje się wyłącznie przez pobranie nowej wersji programu pracy kasy ze źródła aktualizacji zaprogramowanego przez producenta;
- 2) jest jednoznacznie identyfikowany przez nazwę i numer wersji oraz sumę kontrolną obliczoną z wszystkich plików wytworzonych dla kasy, stanowiących program pracy kasy oraz raportuje te dane funkcją dostępną na żądanie użytkownika kasy;
- 3) zawiera część kontrolującą proces aktualizacji programu pracy kasy, identyfikowalną i weryfikowalną, co do wersji;
- 4) steruje w jednoznaczny sposób wystawianiem dokumentów przy użyciu kasy;
- 5) steruje funkcjami zgodnie z wymaganiami technicznymi zapewniającymi prawidłowe prowadzenie ewidencji, przechowywanie i bezpieczne przesyłanie danych z kasy na zewnętrzne nośniki danych oraz umożliwia połączenie i przesyłanie danych między kasą a Centralnym Repozytorium Kas;
- 6) nie może zawierać funkcji lub mechanizmów usuwania i zmiany danych, o których mowa w ust. 2 pkt 1 lit. a, c-e oraz g, pkt 2, 4, 5, 7 i 9, a w przypadku kasy pracującej w trybie fiskalnym - usuwania i zmiany danych zapisanych w bazie danych kasy, z wyłączeniem bazy towarów i usług;
- 7) odpowiada za prawidłowe określenie wartości sprzedaży i obliczenie wysokości podatku należnego;
- 8) kontroluje oryginalność komponentów i modułów kasy;
- 9) pracującej w trybie fiskalnym wymaga uwierzytelnienia i autoryzacji użytkownika kasy;
- 10) uniemożliwia przywracanie kasy do poprzedniego stanu poprzez użycie procedur przywracania z kopii bezpieczeństwa;
- 11) zawiera komponent kryptograficzny i komponent komunikacyjny oraz może zawierać inne komponenty.

6. Kasa przesyła do wydruku dokumenty fiskalne i нефiskalne nie węższe niż 57 mm, zawierające znaki nie mniejsze niż 2,5 mm oraz zawierające nie mniej niż 17 znaków w linii.

7. Komponent kryptograficzny odpowiada za bezpieczne przechowywanie wszystkich kluczy i certyfikatów używanych przez kasę.

8. Komponent komunikacyjny umożliwia:

- 1) przesyłanie danych, za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej, w sposób określony w protokole komunikacyjnym przesyłania danych;
- 2) pobieranie poleceń sterujących, w sposób określony w protokole komunikacyjnym przesyłania danych;
- 3) fiskalizację, w sposób określony w protokole komunikacyjnym przesyłania danych;
- 4) pobieranie aktualizacji programu pracy kasy;

- 5) pobieranie klucza współdzielonego, w sposób określony w protokole komunikacyjnym przesyłania danych;
- 6) komunikację kasy z terminalem płatniczym;
- 7) komunikację kasy z drukarką.

§ 2. Rejestr zdarzeń zawiera następujące zdarzenia:

- 1) zmiany stawek podatku;
- 2) ręczne zmiany ustawień daty i czasu;
- 3) zmiany waluty ewidencyjnej;
- 4) zmiany konfiguracji przesyłania danych, z wyłączeniem dostępu do konfiguracji sieci;
- 5) fiskalizację;
- 6) zakończenie pracy kasy w trybie fiskalnym;
- 7) aktualizację programu pracy kasy;
- 8) edycję źródła aktualizacji programu pracy kasy;
- 9) zmiany adresu punktu sprzedaży;
- 10) wymiany klucza publicznego kasy;
- 11) blokady możliwości prowadzenia ewidencji;
- 12) sytuacje awaryjne.

Rozdział 2

Wymagania techniczne dla kas dotyczące wystawianych dokumentów

§ 3.

1. Kasa wystawia paragony fiskalne w postaci papierowej i w postaci elektronicznej albo tylko w postaci elektronicznej zawierające w szczególności kolejno pozycje:

- 1) element graficzny, o ile występuje;
- 2) imię i nazwisko lub nazwę podatnika oraz adres punktu sprzedaży, a dla sprzedaży prowadzonej w miejscach niestałych - adres siedziby lub miejsca zamieszkania podatnika;
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika;
- 4) numer rejestracyjny i numer boczny taksówki albo w przypadku pojazdów innych niż taksówki - numer rejestracyjny pojazdu - dla kasy, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia;
- 5) numer kolejny dokumentu;
- 6) oznaczenie "PARAGON FISKALNY";
- 7) dla kasy biletowej - blok danych biletowych, mogących występować przemiennie z pozycjami transakcji, o których mowa w pkt 9, zawierający kolejne pozycje, w tym co najmniej:
  - a) oznaczenie "BILET" lub "OPŁATA DODATKOWA",
  - b) rodzaj biletu,
  - c) tytuł ulgi w przypadku biletu ulgowego,
  - d) numer kursu w przypadku biletu jednorazowego,
  - e) nazwę przystanku początkowego i końcowego lub zakres ważności lub okres ważności biletu,

- f) imię i nazwisko posiadacza biletu w przypadku biletów okresowych imiennych;
- 8) dla kasy, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia - blok danych kursu zawierający kolejne pozycje sprzedaży, w tym co najmniej:
- a) czas rozpoczęcia oraz zakończenia kursu,
  - b) przebytą w kursie drogę,
  - c) oznaczenie "OPŁATA POCZĄTKOWA",
  - d) oznaczenie "CENA UMOWNA",
  - e) wartość ceny umownej za kurs,
  - f) oznaczenie literowe stawki podatku, zwolnienia od podatku albo oznaczenie "NIEPODLEGAJĄCA OPODATKOWANIU";
- 9) blok danych z pozycjami transakcji zawierający w szczególności:
- a) kolejne pozycje sprzedaży zawierające co najmniej:
    - nazwę towaru lub usługi pozwalające na jednoznaczną ich identyfikację,
    - ilość towaru lub usługi,
    - jednostkę miary, o ile występuje,
    - cenę jednostkową towaru lub usługi,
    - wartość sumaryczną towaru lub usługi,
    - oznaczenie literowe stawki podatku, zwolnienia od podatku albo bez oznaczenia w przypadku sprzedaży niepodlegającej opodatkowaniu - dla kasy biletowej,
    - opis towaru lub usługi, mogący zawierać elementy tekstowe, kody kreskowe i dwuwymiarowe, o ile występuje; kody kreskowe i dwuwymiarowe dla postaci elektronicznej zapisuje się w postaci tekstowej,
    - wartość ulgi w przypadku biletu ulgowego - dla kasy biletowej,
    - wartość opłaty po uwzględnieniu zniżek i refundacji, o ile występują - dla kasy, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia,
    - opust, narzut lub obniżkę do pozycji sprzedaży, o ile występuje,
  - b) pozycje opustów, narzutów i obniżek, o ile występują, zawierające co najmniej:
    - oznaczenie "OPUST", "NARZUT" lub "OBNIŻKA",
    - wartość opustu, narzutu lub obniżki,
    - nazwę opustu, narzutu lub obniżki, o ile występuje,
    - oznaczenie literowe stawki podatku, której dotyczy opust, narzut lub obniżka, z wyjątkiem opustu, narzutu lub obniżki udzielanych do pozycji sprzedaży, do grupy towarów lub usług lub do całego paragonu,
  - c) pozycje rozliczenia zaliczki, o ile występują, zawierające co najmniej:
    - oznaczenie zaliczki,
    - wartość uwzględnionej zaliczki,
    - oznaczenie literowe stawki podatku albo zwolnienia od podatku,
    - sumę do dopłaty po odliczeniu zaliczki, o ile występuje,
  - d) pozycje storna - o ile występują, zawierające co najmniej:
    - oznaczenie "STORNO",
    - nazwę i ilość stornowanego towaru lub usługi,
    - kwotę stornowania,
    - oznaczenie literowe stawki podatku stornowanego towaru lub usługi;
- 10) łączne wartości udzielonych opustów, narzutów i obniżek, o ile występują;

- 11) łączne wartości sprzedaży brutto według poszczególnych stawek podatku oraz sprzedaży zwolnionej od podatku po uwzględnieniu opustów, narzutów, obniżek i rozliczeń zaliczek;
- 12) wysokość podatku należnego według poszczególnych stawek podatku z oznaczeniem "PTU", oznaczeniem literowym stawki podatku po uwzględnieniu opustów, narzutów, obniżek i rozliczeń zaliczek oraz wartością procentową stawki podatku;
- 13) łączną wysokość podatku należnego z oznaczeniem "SUMA PTU";
- 14) łączną wartość sprzedaży niepodlegającej opodatkowaniu, o ile występuje;
- 15) łączną wartość sprzedaży brutto z oznaczeniem "SUMA" i z oznaczeniem waluty ewidencyjnej;
- 16) rozliczenie opakowań zwrotnych, o ile występuje, zawierające co najmniej:
  - a) oznaczenie "OPAKOWANIA ZWROTNE PRZYJĘCIA" lub "OPAKOWANIA ZWROTNE WYDANIA",
  - b) nazwę opakowania,
  - c) ilość oraz cenę jednostkową opakowania,
  - d) łączną wartość przyjętych i wydanych opakowań zwrotnych z oznaczeniem "OPAKOWANIA ZWROTNE SUMA";
- 17) dane dotyczące płatności za sprzedaż ujęte na paragonie, o ile występują, zawierające co najmniej oznaczenie odpowiednio "DO ZAPŁATY", "DO ZWROTU" lub "CENA" wraz z wysokością należności po uwzględnieniu:
  - a) rozliczenia opakowań zwrotnych,
  - b) zniżek i refundacji - dla kasy, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia,
  - c) częściowej płatności lub braku płatności przez nabywcę za bilet - dla kasy biletowej,
  - d) oznaczenia "BILET BEZPŁATNY" lub "BILETY BEZPŁATNE" przy braku płatności przez nabywcę za bilet - dla kasy biletowej;
- 18) dane o przeliczeniu informacyjnym na walutę inną niż ewidencyjna, o ile występuje, zawierające co najmniej:
  - a) oznaczenie "PRZELICZENIE INFORMACYJNE",
  - b) oznaczenie waluty, na którą następuje przeliczenie,
  - c) informację o kursie waluty z dokładnością do 4 cyfr po przecinku,
  - d) wartość przeliczenia;
- 19) dane dotyczące rozliczenia płatności, o ile występuje, zawierające co najmniej:
  - a) oznaczenie "ROZLICZENIE PŁATNOŚCI",
  - b) typ formy płatności, taki jak "Gotówka", "Karta", "Waluta obca", "Bon", "Czek", "Kredyt", "Przelew", "Voucher". "Mobilna" lub inny,
  - c) nazwę formy płatności, o ile występuje,
  - d) w przypadku rozliczenia płatności w walucie obcej:
    - oznaczenie waluty,
    - oznaczenie "PRZELICZNIK" wraz z przelicznikiem wskazanym z dokładnością do 4 cyfr po przecinku,

- wartość wpłacanej należności w walucie obcej wraz ze wskazaniem równowartości w walucie ewidencyjnej kasy,
  - e) wartość wpłacanej należności,
  - f) wartość reszty z oznaczeniem "RESZTA" lub "WYDANO", z uwzględnieniem typu formy płatności, o którym mowa w lit. b; w przypadku wydawania reszty w walucie obcej przepisy lit. d stosuje się odpowiednio;
- 20) dla kasy, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. e rozporządzenia - blok danych zawierający co najmniej:
- a) oznaczenie "PORT DOCELOWY",
  - b) identyfikator portu docelowego,
  - c) dane o portach przesiadkowych, o ile występują, zawierające co najmniej:
    - oznaczenie "PORT PRZESIADKOWY",
    - identyfikator portu przesiadkowego;
- 21) numer kolejny paragonu;
- 22) numer kasy;
- 23) oznaczenie kasjera;
- 24) numer identyfikacji podatkowej (NIP) nabywcy, na żądanie nabywcy;
- 25) datę i czas zakończenia sprzedaży;
- 26) podpis cyfrowy dokumentu złożony przy użyciu klucza prywatnego kasy zgodny z opisem zawartym w protokole komunikacyjnym przesyłania danych; drukowane jest tylko pierwsze 40 cyfr w kodzie szesnastkowym (20 bajtów);
- 27) skrót SHA2 obliczany na podstawie skrótu SHA2 poprzedniego paragonu fiskalnego posiadającego skrót SHA2 i podpisu cyfrowego bieżącego dokumentu, który nie jest drukowany;
- 28) kod graficzny podpisu cyfrowego dokumentu, o ile występuje;
- 29) centralnie umieszczone logo fiskalne;
- 30) centralnie umieszczony numer unikatowy;
- 31) określoną przez użytkownika treść reklamową i treść informacyjną, o ile występują;
- 32) kod graficzny QR text zgodny z normą ISO/IEC 18004:2015, zawierający kolejno oddzielone średnikiem dane:
- a) numer unikatowy,
  - b) numer identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika,
  - c) datę sprzedaży,
  - d) numer kolejny paragonu,
  - e) łączną wartość sprzedaży brutto,
  - f) łączną wysokość podatku należnego,
  - g) typ formy płatności,
  - h) nazwę formy płatności;
- 33) kod weryfikujący drukowany w postaci graficznej QR text zgodnie z normą ISO/IEC 18004:2015, wytworzony na podstawie klucza współdzielonego oraz danych binarnych zgodnych z poniższą strukturą zawierającą:
- a) skrót SHA2 obliczony zgodnie z pkt 27,
  - b) numer unikatowy,

- c) numer kolejny dokumentu określony w protokole komunikacyjnym przesyłania danych,
- d) znacznik czasu odzwierciedlający datę i czas zakończenia sprzedaży,
- e) kod autoryzacyjny obliczony przy użyciu algorytmu zgodnego z opisem zawartym w protokole komunikacyjnym przesyłania danych.

2. Jeżeli rozpoczęta sprzedaż nie zostanie dokonana, kasa wystawia paragon fiskalny anulowany w postaci papierowej i w postaci elektronicznej albo tylko w postaci elektronicznej, przerywany linią z oznaczeniem "TRANSAKCJA ANULOWANA", pod którym są umieszczone pozycje, o których mowa w ust. 1 pkt 21 i 25-30.

§ 4. Kasa wystawia raporty fiskalne dobowe w postaci elektronicznej, a na żądanie użytkownika również w postaci papierowej, zawierające w szczególności kolejno pozycje:

- 1) element graficzny, o ile występuje;
- 2) imię i nazwisko lub nazwę podatnika oraz adres punktu sprzedaży, a dla sprzedaży prowadzonej w miejscach niestałych - adres siedziby lub miejsca zamieszkania podatnika;
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika;
- 4) numer kolejny dokumentu;
- 5) oznaczenie "RAPORT FISKALNY DOBOWY";
- 6) niepowtarzalny numer kolejny raportu fiskalnego dobowego;
- 7) datę i czas rozpoczęcia i zakończenia sprzedaży objętej raportem fiskalnym dobowym;
- 8) bieżące wartości stawek podatku wraz z oznaczeniami literowymi, a w przypadku zmiany stawek podatku poprzedzone oznaczeniem "ZMIANA STAWEK PTU";
- 9) wartości sprzedaży bez podatku (netto) według poszczególnych stawek podatku, wartości sprzedaży zwolnionej od podatku i wysokości podatku należnego według poszczególnych stawek podatku;
- 10) łączną wysokość podatku należnego;
- 11) łączną wartość sprzedaży brutto;
- 12) dla kasy, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia, oraz kasy biletowej - łączną wartość sprzedaży niepodlegającej opodatkowaniu;
- 13) dla kasy, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. b rozporządzenia - pozycje zawierające co najmniej:
  - a) wartości opłat netto oraz wysokości podatku należnego od opłat, odrębnie dla każdej stawki podatku,
  - b) łączną wysokość podatku należnego od opłat,
  - c) łączną wartość opłat brutto;
- 14) walutę ewidencyjną;
- 15) oznaczenie "ZDARZENIA";
- 16) oznaczenie "SYTUACJE AWARYJNE" oraz liczbę sytuacji awaryjnych zapisanych w rejestrze zdarzeń, które wystąpiły od czasu wystawienia ostatniego raportu fiskalnego dobowego;
- 17) oznaczenie "PROGRAMOWANIE" oraz liczbę zdarzeń związanych z programowaniem kasy, z oznaczeniem "L - wykonywane przez użytkownika" lub "O -

online zgodnie z protokołem komunikacyjnym", które wystąpiły od czasu wystawienia ostatniego raportu fiskalnego dobowego;

18) oznaczenie "ZMIANY W BAZIE" oraz liczbę zmian w bazie towarów i usług obejmujących dodanie, zmianę nazwy, usunięcie towaru lub usługi i zmianę przypisaną do nazwy towaru lub usługi stawki podatku oraz zwolnienia od podatku;

19) oznaczenie "PARAGONY" oraz liczbę paragonów fiskalnych objętych raportem fiskalnym dobowym;

20) oznaczenie "PARAGONY ANULOWANE" oraz liczbę i wartość paragonów fiskalnych anulowanych, o ile występują;

21) oznaczenie "DOKUMENTY NIEFISKALNE" oraz liczbę dokumentów niefiskalnych wystawionych od czasu wystawienia ostatniego raportu fiskalnego dobowego;

22) dla kasy biletowej - liczbę biletów, z oznaczeniem "NORMALNE" - dla biletów bez ulg i dopłat, z oznaczeniem "ULGOWE Z DOPLATAMI" - dla biletów objętych dopłatami, z oznaczeniem "ULGOWE BEZ DOPLAT" - dla biletów ulgowych nieobjętych dopłatami, odpowiednio łącznie dla raportowanego okresu;

23) numer kasy;

24) oznaczenie kasjera;

25) datę i czas wystawienia raportu fiskalnego dobowego;

26) podpis cyfrowy dokumentu złożony przy użyciu klucza prywatnego kasy zgodny z opisem zawartym w protokole komunikacyjnym przesyłania danych; drukowane jest tylko pierwsze 40 cyfr w kodzie szesnastkowym (20 bajtów);

27) skrót SHA2 obliczany na podstawie skrótu SHA2 poprzedniego raportu fiskalnego dobowego posiadającego skrót SHA2 i podpisu cyfrowego bieżącego dokumentu, który nie jest drukowany;

28) kod graficzny podpisu cyfrowego dokumentu, o ile występuje;

29) logo fiskalne;

30) numer unikatowy.

§ 5. Kasa wystawia raporty fiskalne okresowe i raport fiskalny rozliczeniowy, w postaci papierowej, zawierające w szczególności kolejno pozycje:

1) element graficzny, o ile występuje;

2) imię i nazwisko lub nazwę podatnika oraz adres punktu sprzedaży, a dla sprzedaży prowadzonej w miejscach niestałych - adres siedziby lub miejsca zamieszkania podatnika;

3) numer identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika;

4) oznaczenie odpowiednio "RAPORT FISKALNY OKRESOWY" albo "RAPORT FISKALNY ROZLICZENIOWY";

5) datę i czas fiskalizacji, o ile zawiera się w okresie objętym raportem;

6) okres objęty raportem w zakresie daty i czasu oraz numerów raportów fiskalnych dobowych;

7) pozycje, o których mowa w § 4 pkt 6-14, następujących po sobie raportów fiskalnych dobowych objętych okresem raportowania, z wyłączeniem oznaczeń i wartości stawek podatku, o ile nie zostały zmienione;

- 8) łączne wartości sprzedaży netto według poszczególnych stawek podatku, wartości sprzedaży zwolnionej od podatku i wysokości podatku należnego według poszczególnych stawek podatku dla raportowanego okresu, z podziałem na poszczególne waluty;
- 9) w przypadku zmiany waluty ewidencyjnej - łączną wysokość podatku należnego oraz wysokości podatku należnego według poszczególnych stawek podatku dla każdej waluty w raportowanym okresie;
- 10) w przypadku zmiany waluty ewidencyjnej - łączną wartość sprzedaży brutto dla każdej waluty w raportowanym okresie;
- 11) oznaczenie "ZMIANY W BAZIE" oraz liczbę zmian w bazie towarów i usług obejmujących dodanie, zmianę nazwy, usunięcie towaru lub usługi i zmianę przypisaną do nazwy towaru lub usługi stawki podatku oraz zwolnienia od podatku, łącznie dla raportowanego okresu;
- 12) oznaczenie "PARAGONY" oraz liczbę paragonów fiskalnych dla raportowanego okresu;
- 13) oznaczenie "PARAGONY ANULOWANE" oraz liczbę i wartość paragonów fiskalnych anulowanych dla raportowanego okresu, o ile występują;
- 14) dla kasy biletowej - liczbę biletów, z oznaczeniem "NORMALNE" - dla biletów bez ulg i dopłat, z oznaczeniem "ULGOWE Z DOPŁATAMI" - dla biletów objętych dopłatami, z oznaczeniem "ULGOWE BEZ DOPŁAT" - dla biletów ulgowych nieobjętych dopłatami, odpowiednio łącznie dla raportowanego okresu;
- 15) numer kasy;
- 16) oznaczenie kasjera;
- 17) datę i czas wystawienia odpowiednio raportu fiskalnego okresowego albo rozliczeniowego;
- 18) logo fiskalne;
- 19) numer unikatowy.

§ 6. Kasa wystawia łączne raporty fiskalne okresowe i łączny raport fiskalny rozliczeniowy, w postaci papierowej, zawierające w szczególności kolejno pozycje:

- 1) dane, o których mowa w § 5 pkt 1-3;
- 2) oznaczenie odpowiednio "ŁĄCZNY RAPORT FISKALNY OKRESOWY" albo "ŁĄCZNY RAPORT FISKALNY ROZLICZENIOWY";
- 3) dane, o których mowa w § 5 pkt 6 i 8-19.

§ 7. Kasa wystawia raporty fiskalne zdarzeń w postaci papierowej zawierające w szczególności kolejno pozycje:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę podatnika oraz adres punktu sprzedaży, a dla sprzedaży prowadzonej w miejscach niestałych - adres siedziby lub miejsca zamieszkania podatnika;
- 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika;
- 3) oznaczenie "RAPORT FISKALNY ZDARZEŃ";
- 4) oznaczenie:
  - a) dotyczące rodzaju raportowanych zdarzeń - w przypadku raportowania zdarzeń wybranego rodzaju albo
  - b) "ŁĄCZNY" - w przypadku raportowania wszystkich zdarzeń z wybranego okresu;

- 5) okres objęty raportem w zakresie daty i czasu oraz numerów raportów fiskalnych dobowych;
- 6) zdarzenia obejmujące wskazanie rodzaju zdarzenia, datę i czas zdarzenia oraz wartości zaprogramowane w wyniku zdarzenia, o ile występują;
- 7) datę i czas wystawienia raportu fiskalnego zdarzeń;
- 8) logo fiskalne;
- 9) numer unikatowy.

§ 8. Kasa wystawia raport fiskalny fiskalizacji w postaci papierowej i w postaci elektronicznej albo tylko w postaci elektronicznej zawierający kolejno pozycje:

- 1) element graficzny, o ile występuje;
- 2) imię i nazwisko lub nazwę podatnika oraz adres punktu sprzedaży, a dla sprzedaży prowadzonej w miejscach niestałych - adres siedziby lub miejsca zamieszkania podatnika;
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika;
- 4) numer kolejny dokumentu;
- 5) oznaczenie "RAPORT FISKALNY FISKALIZACJI";
- 6) oznaczenie "FISKALIZACJA" oraz datę i czas fiskalizacji;
- 7) oznaczenie "STAWKI PTU" oraz bieżące wartości stawek podatku wraz z oznaczeniami literowymi;
- 8) informację o kategorii kasy;
- 9) informację o ustawionym sposobie numeracji paragonów fiskalnych - ciągły w całym okresie pracy kasy albo ciągły w okresie jednej doby;
- 10) numer ewidencyjny;
- 11) numer fabryczny kasy identyczny z numerem unikatowym;
- 12) typ i model (nazwę) kasy;
- 13) nazwę i numer wersji programu pracy kasy;
- 14) wskazanie właściwego naczelnika urzędu skarbowego;
- 15) walutę ewidencyjną;
- 16) numer kasy;
- 17) oznaczenie kasjera;
- 18) datę i czas wystawienia raportu fiskalnego fiskalizacji;
- 19) podpis cyfrowy dokumentu złożony przy użyciu klucza prywatnego kasy zgodny z opisem zawartym w protokole komunikacyjnym przesyłania danych; drukowane jest tylko pierwsze 40 cyfr w kodzie szesnastkowym (20 bajtów);
- 20) kod graficzny podpisu cyfrowego dokumentu, o ile występuje;
- 21) logo fiskalne;
- 22) numer unikatowy.

§ 9.

1. Kasa wystawia dokumenty niefiskalne w postaci papierowej i w postaci elektronicznej albo tylko w postaci elektronicznej zawierające kolejno pozycje:

- 1) imię i nazwisko lub nazwę podatnika oraz adres punktu sprzedaży, a dla sprzedaży prowadzonej w miejscach niestałych - adres siedziby lub miejsca zamieszkania podatnika;

w przypadku gdy dokument jest wystawiany bezpośrednio po paragonie fiskalnym, pozycja ta nie jest obowiązkowa;

2) numer identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika;

3) numer kolejny dokumentu;

4) oznaczenie "NIEFISKALNY";

5) zawartość tekstową dokumentu niefiskalnego mogącą zawierać elementy graficzne, w tym kody kreskowe i dwuwymiarowe, o ile występują; kody kreskowe i dwuwymiarowe dla postaci elektronicznej zapisuje się w postaci tekstowej;

6) oznaczenie "NIEFISKALNY";

7) numer kasy;

8) oznaczenie kasjera;

9) datę i czas wystawienia dokumentu niefiskalnego;

10) podpis cyfrowy dokumentu złożony przy użyciu klucza prywatnego kasy zgodny z opisem zawartym w protokole komunikacyjnym przesyłania danych; drukowane jest tylko pierwsze 40 cyfr w kodzie szesnastkowym (20 bajtów);

11) kod graficzny podpisu cyfrowego dokumentu, o ile występuje;

12) numer unikatowy;

13) określoną przez użytkownika treść reklamową i treść informacyjną, o ile występują, które mogą zawierać elementy graficzne, pod warunkiem ich zapisu w bazie danych kasy.

2. W przypadku dokonywania rozliczania przy użyciu kasy wyłącznie opakowań zwrotnych dokument niefiskalny jest wystawiany z uwzględnieniem pozycji, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 16 i pkt 17 lit. a.

Rozdział 3

Wymagania techniczne dla kas dotyczące pracy kasy

§ 10.

1. Kasa pracuje wyłącznie w trybie obsługi kasy albo w trybie fiskalnym albo w trybie tylko do odczytu.

2. Kasa nie zawiera innych trybów pracy niż wskazane w ust. 1.

3. Kasa umożliwia przejście wyłącznie z trybu obsługi kasy do trybu fiskalnego oraz z trybu fiskalnego do trybu tylko do odczytu.

4. Kasa prowadzi ewidencję, wystawia dokumenty oraz wykonuje zapisy w bazie danych kasy wyłącznie w trybie fiskalnym.

§ 11.

1. Kasa wystawia wyłącznie dokumenty zdefiniowane w programie pracy kasy.

2. Kasa umożliwia wystawienie paragonu fiskalnego i paragonu fiskalnego anulowanego zarówno w postaci elektronicznej, jak i w postaci papierowej.

§ 12. Dokumenty wystawiane przy użyciu kasy są tworzone jako nieprzerwany ciąg czynności polegający na ich zapisie w bazie danych kasy, z wyłączeniem raportów fiskalnych okresowych i raportu fiskalnego rozliczeniowego, łącznych raportów fiskalnych okresowych i łącznego raportu fiskalnego rozliczeniowego, raportów fiskalnych zdarzeń i innych dokumentów stanowiących odczyt zawartości bazy danych kasy.

§ 13. Dokumenty wystawiane przy użyciu kasy zawierają niepowtarzalny numer kolejny dokumentu, z wyłączeniem raportów fiskalnych okresowych i raportu fiskalnego rozliczeniowego, łącznych raportów fiskalnych okresowych i łącznego raportu fiskalnego rozliczeniowego, raportów fiskalnych zdarzeń i innych dokumentów stanowiących odczyt zawartości bazy danych kasy.

§ 14. Numer kolejny dokumentu nie może być ustawiany podczas pracy kasy w sposób dowolny.

§ 15. Podczas uruchomienia w trybie fiskalnym kasa wykonuje co najmniej następujące czynności:

- 1) sprawdzenie zgodności wersji programu pracy kasy poprzez obliczenie sumy kontrolnej z jego zawartości oraz porównanie z ostatnią sumą kontrolną zapisaną w bazie danych kasy;
- 2) sprawdzenie daty ważności certyfikatu kasy;
- 3) sprawdzenie numeru unikatowego zapisanego w certyfikacie kasy poprzez porównanie z numerem unikatowym zapisanym podczas fiskalizacji w bazie danych kasy;
- 4) sprawdzenie numeru identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika zapisanego w certyfikacie kasy poprzez porównanie z numerem identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika zapisanym podczas fiskalizacji w bazie danych kasy;
- 5) sprawdzenie niezmienności danych w bazie danych kasy;
- 6) sprawdzenie, czy kasa posiada ważne klucze współdzielone, i ich pobranie w przypadku ich braku;
- 7) sprawdzenie ciągłości łańcucha paragonu fiskalnego i paragonu fiskalnego anulowanego w kasie poprzez weryfikację skrótów SHA2 poprzednich wymienionych dokumentów z trzech ostatnich raportów fiskalnych dobowych.

§ 16. W przypadku negatywnego wyniku sprawdzeń, o których mowa w § 15, kasa nie uruchamia się i podaje komunikat błędu.

§ 17. Kasa zapewnia wykonanie fiskalizacji obejmującej:

- 1) przesłanie certyfikatu danej kasy;
- 2) zgłoszenie żądania fiskalizacji;
- 3) przesłanie sumy kontrolnej programu pracy kasy oraz nazwy i numeru wersji programu pracy kasy;
- 4) pobranie przez kasę numeru ewidencyjnego;
- 5) zerowanie wszystkich liczników kasy;
- 6) zapis numeru identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika oraz numeru ewidencyjnego w bazie danych kasy, którego użytkownik nie może zmienić w trakcie używania kasy;
- 7) zapis kategorii kasy w bazie danych kasy, jeżeli program pracy kasy umożliwia w kasie łączenie różnych kategorii kas;
- 8) wystawienie raportu fiskalnego fiskalizacji i przesłanie go do Centralnego Repozytorium Kas;
- 9) pobranie i zapis w bazie danych kasy harmonogramu przesyłania danych;

10) uruchomienie trybu fiskalnego kasy.

§ 18.

1. Kasa jest powiązana wyłącznie z jednym urządzeniem, na którym dokonano fiskalizacji.
2. Nie dokonuje się fiskalizacji kolejny raz w oparciu o używany już certyfikat kasy.
3. Kasa po fiskalizacji nie uruchamia się na innym urządzeniu niż określone w ust. 1.

§ 19. W trybie fiskalnym kasa uniemożliwia:

- 1) ewidencjonowanie zwrotu towarów lub usług;
- 2) stornowanie pozycji niewystępujących w bieżącym paragonie fiskalnym;
- 3) dokonywanie sprzedaży lub korekt wartościowych i liczbowych paragonu fiskalnego powodujących w ich wyniku ujemną wartość sprzedaży dla dowolnej stawki podatku i sprzedaży zwolnionej od podatku;
- 4) dokonywanie korekt oraz anulowanie paragonu fiskalnego po jego zatwierdzeniu;
- 5) dokonywanie sprzedaży towarów lub usług, których nazwy nie są przypisane do zaprogramowanych w bazie danych kasy stawek podatku oraz zwolnienia od podatku lub sprzedaży niepodlegającej opodatkowaniu;
- 6) zerowanie rejestrów dobowej sprzedaży w innym przypadku niż w związku z wystawieniem raportu fiskalnego dobowego.

§ 20. Kasa podczas pracy blokuje możliwość prowadzenia ewidencji w przypadku braku ważnego klucza współdzielonego na dany dzień.

§ 21. W przypadku zerwania ciągłości łańcucha dokumentów w kasie, o którym mowa w § 15 pkt 7, kasa przechodzi w tryb tylko do odczytu.

§ 22. Kasa zapewnia ewidencję dokonywanych sprzedaży, kończących się każdorazowo wystawieniem paragonu fiskalnego przez:

- 1) wprowadzanie kolejnych pozycji paragonu fiskalnego i równoczesne wytworzenie postaci elektronicznej linii dokumentu zawierającej daną pozycję zapisaną w bazie danych kasy, bez możliwości usunięcia tej pozycji i możliwości równoczesnego wydruku tej pozycji;
- 2) zatwierdzenie paragonu fiskalnego oraz jego natychmiastowy wydruk, z zastrzeżeniem § 17 rozporządzenia, lub w przypadku możliwości technicznych natychmiastowe przesłanie do nabywcy paragonu fiskalnego w postaci elektronicznej, a także zapisanie paragonu fiskalnego w bazie danych kasy;
- 3) awaryjne wyjście z ewidencji, które musi być zakończone wystawieniem paragonu fiskalnego anulowanego przerwanej linią oraz z oznaczeniem "TRANSAKCJA ANULOWANA".

§ 23. Kasa zapewnia, aby na paragonach fiskalnych wartość sprzedaży brutto według danej stawki podatku była obliczana przez zsumowanie wartości brutto wszystkich pozycji towarowych i usługowych objętych daną stawką podatku, a wysokości podatku należnego według danej stawki podatku były obliczane według zasady cen brutto. Wartość sprzedaży brutto dla sprzedaży zwolnionej od podatku oblicza się przez zsumowanie wartości brutto wszystkich pozycji towarowych i usługowych objętych zwolnieniem od podatku. Łączna wysokość podatku należnego jest sumą wysokości podatku należnego według poszczególnych

stawek podatku, a łączna wartość sprzedaży brutto jest sumą wartości sprzedaży brutto według poszczególnych stawek podatku i sprzedaży zwolnionej od podatku. Wartości sprzedaży brutto i wysokości podatku należnego ujęte na paragonie fiskalnym zaokrąglą się do pełnych groszy w ten sposób, że końcówki wynoszące mniej niż 0,5 grosza pomija się, a końcówki wynoszące 0,5 grosza i więcej zaokrąglą się do pełnych groszy.

§ 24. Kasa zapewnia, aby w raporcie fiskalnym dobowym wartości sprzedaży brutto były obliczane przez zsumowanie wartości sprzedaży brutto według poszczególnych stawek podatku i sprzedaży zwolnionej od podatku, dla paragonów fiskalnych za daną dobę sprzedaży, a wysokości podatku należnego według poszczególnych stawek podatku były obliczane według zasady cen brutto. Wartości sprzedaży netto według poszczególnych stawek podatku oblicza się jako różnice wartości sprzedaży brutto i wysokości podatku należnego według poszczególnych stawek podatku. Łączna wysokość podatku należnego jest sumą wysokości podatku należnego według poszczególnych stawek podatku łącznie dla paragonów fiskalnych, a łączna wartość sprzedaży brutto jest sumą wartości sprzedaży brutto łącznie dla paragonów fiskalnych.

§ 25. Kasa zapewnia wystawienie raportu fiskalnego dobowego jako jednej i niepodzielnej czynności, polegającej na utworzeniu tego raportu oraz zapisie odpowiadających mu danych w bazie danych kasy.

§ 26. Kasa zapewnia wystawienie raportu fiskalnego okresowego lub raportu fiskalnego rozliczeniowego polegającego na odczycie danych z odpowiednich raportów fiskalnych dobowych z bazy danych kasy i umieszczeniu ich na raporcie fiskalnym okresowym lub raporcie fiskalnym rozliczeniowym zgodnym co do zawartości z raportami fiskalnymi dobowymi wystawionymi w okresie objętym tym raportem. Ustalanie wartości danych w raporcie fiskalnym okresowym lub raporcie fiskalnym rozliczeniowym następuje przez sumowanie poszczególnych pozycji raportów fiskalnych dobowych.

§ 27. W przypadku wystąpienia zdarzenia jest ono zapisywane przez kasę w postaci elektronicznej niezwłocznie po jego wystąpieniu, a przed wykonaniem następnych czynności kasowych.

§ 28. Kasa po zaewidencjonowaniu sprzedaży, a przed wystawieniem raportu fiskalnego dobowego uniemożliwia wykonanie następujących czynności:

- 1) zmiany ustawień daty i czasu;
- 2) zmiany stawek podatku;
- 3) zmiany waluty ewidencyjnej;
- 4) zmiany imienia i nazwiska lub nazwy podatnika oraz adresu punktu sprzedaży, a dla sprzedaży prowadzonej w miejscach niestałych - adresu siedziby lub miejsca zamieszkania podatnika;
- 5) przejścia w tryb tylko do odczytu;
- 6) aktualizacji programu pracy kasy.

§ 29.

1. Kasa zapewnia możliwość synchronizowania daty i czasu z czasem urzędowym obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej, z częstotliwością wystawiania raportów fiskalnych dobowych za pośrednictwem systemu zapewniającego synchronizację z czasem urzędowym lub na żądanie użytkownika.
2. Kasa zapewnia możliwość zmiany ustawień daty i czasu po wystawieniu raportu fiskalnego dobowego, a przed zaewidencjonowaniem sprzedaży w dniu następnym, z zastrzeżeniem że:
  - 1) zmiana czasu przez użytkownika jest możliwa jedynie po nieudanej automatycznej synchronizacji daty i czasu oraz po nieudanej próbie synchronizacji na żądanie użytkownika;
  - 2) zmiany wskazań czasu przez użytkownika nie mogą być łącznie większe niż 2 godziny w okresie między wystawieniem raportu fiskalnego dobowego a rozpoczęciem pierwszej sprzedaży;
  - 3) wprowadzana data nie jest wcześniejsza niż ostatnia zapisana w bazie danych kasy.

§ 30. Wystawienie raportu fiskalnego dobowego jest oznaczone datą i czasem nie wcześniejszymi niż data i czas wystawienia ostatniego raportu fiskalnego dobowego zapisanego w bazie danych kasy.

§ 31. Kasa zapewnia:

- 1) sprawdzenie wprowadzonych nazw towarów lub usług do bazy danych kasy z zastrzeżeniem, że ta sama nazwa towaru lub usługi może wystąpić w bazie tylko raz; towar lub usługa są identyfikowane przez ciąg znaków alfanumerycznych języka polskiego ze znakami kropki, przecinka, procenta i kresek ukośnych, przy czym litery małe i wielkie traktuje się jako te same znaki;
- 2) każdorazowo na żądanie Centralnego Repozytorium Kas obliczenie sumy kontrolnej programu pracy kasy i przesłanie tej sumy kontrolnej oraz nazwy i numeru wersji programu pracy kasy.

§ 32. W przypadku programowania zmiany nazwy waluty ewidencyjnej kasa umożliwia zaprogramowanie tej zmiany z wyprzedzeniem, przez określenie daty, godziny i minuty zmiany, z zastrzeżeniem § 28 pkt 3.

§ 33. Do kasy jest przyporządkowana unikalna para kluczy asymetrycznych kasy, z których klucz prywatny kasy jest chroniony przed nieuprawnionym dostępem, przechowywany w kasie i używany do podpisywania dokumentów fiskalnych i нефiskalnych, a klucz publiczny kasy jest używany do weryfikacji tych dokumentów.

§ 34. Przesyłanie danych z kasy jest zabezpieczone, pod względem poufności i integralności, w sposób określony w protokole komunikacyjnym przesyłania danych, zgodnie z protokołem TLS w wersji 1.2 lub wyższej, przy użyciu certyfikatów klucza publicznego opisanego w protokole komunikacyjnym przesyłania danych w standardzie x.509, lub w wyższym standardzie - w przypadku gdy taki standard zostanie określony w tym protokole komunikacyjnym.

§ 35. Wszystkie czynności kryptograficzne zapewniają poufność, integralność i uwierzytelnienie danych i są wykonywane przez komponent kryptograficzny, w którym

bezpieczeństwo kryptografii asymetrycznej jest zapewnione zgodnie z protokołem komunikacyjnym przesyłania danych.

§ 36.

1. Kasa przesyła dane przy użyciu protokołu komunikacyjnego przesyłania danych, który obejmuje zestawy poleceń związanych z:

- 1) fiskalizacją;
- 2) przesyłaniem danych;
- 3) weryfikacją sumy kontrolnej programu pracy kasy;
- 4) zmianą harmonogramu przesyłania danych;
- 5) włączeniem lub wyłączeniem drukowania kodu graficznego QR text, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 32, wraz z możliwością wskazania łącznej wartości sprzedaży brutto, o której mowa w § 3 ust. 1 pkt 15, powyżej której wydruk jest obowiązkowy;
- 6) przejściem kasy w tryb tylko do odczytu;
- 7) aktualizacją programu pracy kasy;
- 8) zmianą zakresu przesyłanych zestawów danych;
- 9) pobraniem numeru ewidencyjnego;
- 10) przesłaniem klucza publicznego kasy.

2. Klucz publiczny kasy jest przesyłany przez kasę w zestawie danych podczas fiskalizacji oraz w przypadku wymiany tego klucza.

3. Zestaw danych, o którym mowa w ust. 2:

- 1) zawiera:
  - a) numer unikatowy,
  - b) klucz publiczny kasy podpisany podpisem elektronicznym lub opatrzony pieczęcią elektroniczną producenta;
- 2) jest zaszyfrowany przy użyciu klucza publicznego odbiorcy.

4. Szczegółowy format danych, o których mowa w ust. 3, oraz sposób ich przesyłania określa protokół komunikacyjny przesyłania danych.

5. Opis techniczny protokołu komunikacyjnego przesyłania danych udostępnia minister właściwy do spraw finansów publicznych w Biuletynie Informacji Publicznej tego ministra. Zmiany opisu technicznego protokołu komunikacyjnego przesyłania danych minister właściwy do spraw finansów publicznych udostępnia na co najmniej 180 dni przed dniem jego stosowania.

§ 37. Kasa przesyła dane używając aktualnego harmonogramu przesyłania danych nie rzadziej niż co 2 godziny.

§ 38.

1. Kasa zapewnia zapis zestawów danych obejmujących co najmniej 1830 raportów fiskalnych dobowych.

2. Kasa sygnalizuje w sposób czytelny dla użytkownika zapis każdego z ostatnich możliwych do wystawienia 30 raportów fiskalnych dobowych.

3. Kasa umożliwia przejście w tryb tylko do odczytu automatycznie w przypadku zapełnienia bazy danych kasy i po wystawieniu raportu fiskalnego dobowego.

4. Kasa dopuszcza zapis nie więcej niż 30 zmian stawek podatku.

§ 39. W przypadku nieprzesłania danych kasa:

- 1) umożliwia dalszą ewidencję, sygnalizując w sposób czytelny dla użytkownika przekroczenie zadanego terminu zgodnego z harmonogramem przesyłania danych;
- 2) podejmuje automatyczne próby kolejnego przesyłania danych nie rzadziej niż co 2 godziny pracy kasy.

§ 40. Kasa automatycznie przesyła dane dotyczące paragonów fiskalnych, paragonów fiskalnych anulowanych i raportów fiskalnych dobowych, zapisanych od czasu poprzedniego przesyłania danych, według zadanego harmonogramu przesyłania danych.

§ 41. Kasa wykonuje polecenia przesłania do Centralnego Repozytorium Kas wybranego zestawu danych.

§ 42. Zakończenie pracy kasy w trybie fiskalnym następuje przez wystawienie raportu fiskalnego rozliczeniowego albo łącznego raportu fiskalnego rozliczeniowego oraz przesłanie do Centralnego Repozytorium Kas informacji o przejściu kasy w tryb tylko do odczytu.

§ 43. Kasa przesyła dane o zakończeniu pracy w trybie fiskalnym w sposób określony w protokole komunikacyjnym przesyłania danych.

§ 44. Wszystkie napisy dotyczące ewidencjonowanych transakcji i opisy w dokumentach fiskalnych wystawianych przy użyciu kasy są dokonywane w języku polskim.

§ 45. Kasa nie może wykonywać funkcji, które prowadzą do nieprawidłowej ewidencji, w tym nieprawidłowego obliczania wysokości podatku należnego.

§ 46. Kasa na żądanie użytkownika wykonuje sprawdzenie ciągłości łańcucha raportów fiskalnych dobowych w kasie.

§ 47.

1. Kasa pobiera klucze współdzielone co najmniej raz na dobę.
2. Kasa nie może prowadzić ewidencji bez ważnego klucza współdzielonego na dany dzień.

§ 48.

1. Kasa współpracuje z terminalem płatniczym przy użyciu protokołu komunikacyjnego współpracy kasy z terminalem płatniczym, który obejmuje zestawy poleceń związanych z:
  - 1) czynnościami inicjowanymi przez kasę i wykonywanymi przez terminal płatniczy, w szczególności transakcją płatniczą;
  - 2) czynnościami inicjowanymi przez terminal płatniczy i wykonywanymi przez kasę, w szczególności wydrukiem potwierdzenia transakcji płatniczej oraz raportów związanych z działaniem terminala płatniczego;
  - 3) innymi czynnościami, w szczególności w zakresie nawiązywania i utrzymania współpracy pomiędzy urządzeniami oraz informowaniem o niedostępności czynności wykonywanych przez kasę albo terminal płatniczy.

2. Polecenia współpracy kasy z terminalem płatniczym określa opis techniczny protokołu komunikacyjnego udostępniony zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 111 ust. 9 ustawy.

3. Kasa nie wykonuje poleceń protokołu komunikacyjnego, o którym mowa w ust. 1, w zakresie:

- 1) programowania kasy z terminala płatniczego;
- 2) ingerencji terminala płatniczego w przesyłanie danych określone w protokole komunikacyjnym przesyłania danych.

§ 49.

1. Aktualizacja programu pracy kasy jest pobierana wyłącznie ze źródła aktualizacji zaprogramowanego przez producenta, z zachowaniem mechanizmów bezpieczeństwa uniemożliwiających instalację innego programu.

2. Aktualizację programu pracy kasy:

- 1) wykonuje się wyłącznie:
  - a) po sprawdzeniu przez kasę jej dostępności,
  - b) do pozytywnie zweryfikowanej wersji;
- 2) zapisuje się w rejestrze zdarzeń i dokonuje niezwłocznego przesłania danych o tym zdarzeniu;
- 3) dzieli się na kolejne etapy:
  - a) informowania podatnika przez kasę o dostępności aktualizacji,
  - b) pobierania aktualizacji programu pracy kasy, z sygnalizacją pobierania, po akceptacji przez podatnika lub w sposób automatyczny, nieprzerywający ewidencji,
  - c) weryfikacji poprawnego przesłania pliku aktualizacji,
  - d) sprawdzenia zgodności pobranego programu pracy kasy z programem pracy kasy wskazanym w potwierdzeniu, o którym mowa w art. 111 ust. 6b ustawy,
  - e) instalacji nowej wersji programu pracy kasy, z sygnalizacją postępu instalacji, po wystawieniu raportu fiskalnego dobowego przy użyciu kasy, po akceptacji przez podatnika lub w sposób automatyczny,
  - f) zapisu zdarzenia aktualizacji i danych z nią związanych w bazie danych kasy.

3. Aktualizacja programu pracy kasy nie może powodować zmiany danych zapisanych w bazie danych kasy, z wyłączeniem dopisywania nowej sumy kontrolnej programu pracy kasy oraz zapisu zdarzenia w rejestrze zdarzeń.

4. W przypadku niepowodzenia aktualizacji kasa zapewnia powrót do ostatniej wersji programu pracy kasy.

5. Podczas komunikacji ze źródłem aktualizacji przepis § 34 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 4

Wymagania techniczne dla kas o zastosowaniu specjalnym

§ 50.

1. Kasa, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. a rozporządzenia, jest wydzielonym modułem aplikacji mobilnej, o której mowa w art. 13b ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie

drogowym, albo stanowi oddzielną aplikację zintegrowaną z tą aplikacją lub współpracuje z taksometrem.

2. Kasa, o której mowa w ust. 1, otrzymuje następujące dane z aplikacji mobilnej, o której mowa w ust. 1, lub taksometru:

- 1) numer rejestracyjny i numer boczny taksówki albo w przypadku pojazdów innych niż taksówki - numer rejestracyjny pojazdu;
- 2) dane kursu zawierające kolejne pozycje, w tym co najmniej:
  - a) czas rozpoczęcia oraz zakończenia kursu,
  - b) przebytą w kursie drogę,
  - c) oznaczenie "OPŁATA POCZĄTKOWA",
  - d) wartość opłaty początkowej kursu z oznaczeniem literowym stawki podatku, zwolnienia od podatku albo z oznaczeniem "NIEPODLEGAJĄCA OPODATKOWANIU",
  - e) opis kolejnych taryf, na których był rejestrowany kurs, cenę danej taryfy za 1 kilometr oraz za 1 godzinę,
  - f) ilość jednostek taryfowych zarejestrowanych w danej taryfie,
  - g) cenę jednostki taryfowej,
  - h) wartość sumaryczną jednostek taryfowych,
  - i) oznaczenie literowe stawki podatku, zwolnienia od podatku albo oznaczenie "NIEPODLEGAJĄCA OPODATKOWANIU",
  - j) oznaczenie "DOPLATA", o ile występuje,
  - k) ilość jednostek dopłaty, o ile występuje,
  - l) cenę jednostki dopłaty, o ile występuje,
  - m) wartość sumaryczną dopłaty, o ile występuje, z oznaczeniem literowym stawki podatku albo z oznaczeniem "NIEPODLEGAJĄCA OPODATKOWANIU",
  - n) w przypadku stosowania ceny umownej - zamiast danych, o których mowa w lit. c-m - blok danych zawierający co najmniej:
    - oznaczenie "CENA UMOWNA",
    - wartość ceny umownej za kurs.

3. Kasa, o której mowa w ust. 1, posiada funkcję umożliwiającą anulowanie paragonu fiskalnego dla rozliczenia kursu, który rozpoczął się postojem nie dłuższym niż 20 minut i zakończył przejechaniem odcinka drogi nie dłuższego niż 500 m albo tylko samym postojem nie dłuższym niż 20 minut.

§ 51. Kasa biletowa:

- 1) posiada funkcję rejestracji i naliczania dopłat do przewozów w podziale na poszczególne kategorie ulg ustawowych, a także funkcję sporządzania dobowych i miesięcznych raportów dopłat do biletów ulgowych; dobowe i miesięczne raporty dopłat zawierają, dla każdej ulgi, dla której w danym okresie były wydawane bilety, co najmniej oznaczenie ulgi, wartość procentową ulgi, liczbę wydanych biletów oraz wysokość dopłaty;
- 2) która ewidencjonuje transakcje niepodlegające opodatkowaniu - zapisuje w bazie danych kasy łączną wartość sprzedaży dokonanej od czasu wystawienia ostatniego raportu fiskalnego dobowego.

§ 52. Kasa, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. d rozporządzenia, musi zamknąć wszystkie rozpoczęte transakcje przed wystawieniem raportu fiskalnego dobowego.

§ 53. Kasa, o której mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 lit. f rozporządzenia, może nie drukować paragonu fiskalnego i paragonu fiskalnego anulowanego, pod warunkiem wyświetlania dla nabywcy danych obejmujących:

- 1) numer unikatowy,
- 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP) podatnika,
- 3) datę sprzedaży,
- 4) numer kolejny paragonu,
- 5) łączną wartość sprzedaży brutto,
- 6) łączną wysokość podatku należnego,
- 7) typ formy płatności,
- 8) nazwę formy płatności

- przez nie mniej niż 30 sekund lub do czasu rozpoczęcia kolejnej sprzedaży.